

**PRAVILNIK
O METODOLOGIJI FORMIRANJA CENA ZA UNIVERZALNU POŠTANSKU
USLUGU**

(Sl. glasnik RS br. 100/11)

Osnovni tekst na snazi od 06/01/2012 , u primeni od 06/01/2012

1. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom se utvrđuje metodologija formiranja cena za univerzalnu poštansku uslugu (u daljem tekstu: Metodologija).

1.1. Sadržina pravilnika

Član 2.

Ovaj pravilnik sadrži:

- ciljeve primene troškovnog principa u metodologiji formiranja cena za univerzalnu poštansku uslugu javnog poštanskog operatora (u daljem tekstu: JPO);
- principe Metodologije;
- definicije osnovnih pojmova korišćenih u Metodologiji;
- osnove modela obračuna troškova, uključujući segmentaciju konta troškova, segmentaciju mesta troškova (u daljem tekstu: MT), interne transfere;
- alokaciju troškova sa mesta troškova na procese i sa procesa na krajnje nosioce, te alokaciju prihoda;
- kalkulaciju jedinične cene za pojedinačne poštanske usluge iz domena univerzalne poštanske usluge;
- načela i pravila za obračun troškova kapitala po univerzalnoj poštanskoj usluzi i formiranja prodajnih cena za poštanske usluge iz domena univerzalne poštanske usluge;
- materijalnu i formalnu sadržinu, način i rokove dostavljanja zvaničnih i internih finansijskih izveštaja Republičkoj agenciji za poštanske usluge (u daljem tekstu: Agencija).

1.2. Ciljevi pravilnika

Član 3.

Ciljevi ovog pravilnika su da se njegovom primenom, za potrebe Agencije, JPO i Vlade Republike Srbije obezbede:

- neophodne računovodstvene informacione podloge za realizovanje, planiranje, korigovanje i kontrolu aktivnosti usmerenih na formiranje, očuvanje i unapređenje odnosa na tržištu poštanskih usluga u skladu sa odgovarajućim propisima;
- tačne, transparentne i konzistentne informacije o troškovima, prihodima, bilansima i imovini (angažovanom kapitalu) po grupama i pojedinačnim uslugama JPO, kao osnovi za definisanje nivoa cena univerzalne poštanske usluge po metodu "troškovi plus" koji podrazumeva pripadajuće troškove svih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge uvećane za odgovarajući prinos po kapitalu angažovanom u obavljanju ovih usluga;
- utvrđivanje cenovnog nivoa univerzalne poštanske usluge imajući u vidu potrebu za zaštitom interesa korisnika usluga, uvažavajući osnovne postulate univerzalne poštanske usluge, kao i drugih učesnika na tržištu poštanskih usluga;
- sprečavanje dominantne tržišne pozicije JPO u formi cenovnog subvencionisanja između usluga JPO koje su u monopolskom statusu i usluga sa kojima JPO nastupa na delu poštanskog tržišta koje je otvoreno za konkurenciju;
- sistem punih alociranih troškova, baziranih na tačnim, proverljivim i transparentnim kalkulacijama uključujući i internu realizaciju, između mesta troškova JPO, odnosno aktivnosti i procesa čiji se troškovi interno realociraju, te rezultata radnog angažovanja (usluga) JPO;
- obavezu formiranja internog računovodstvenog obračunskog sistema, kao i odgovarajućih analitičkih aspekata (odvajanja računa imovine i obaveza, odnosno angažovanog kapitala), u finansijskom računovodstvu, kao i usaglašavanje tog sistema sa odgovarajućim aktima Agencije i njegove dostupnosti Agenciji.

1.3 Principi i modeli obračuna troškova sa kalkulacijom

Član 4.

Obračun troškova kao osnova za kalkulaciju cene univerzalne poštanske usluge, odnosno primena troškovnog principa na bazi načela vođenja odvojenih računa po grupama poštanskih usluga JPO čiji proizvodni/uslužni program čine različite vrste proizvoda/usluga, zasniva se na sledećim principima:

- princip ukupno distribuiranih troškova, kojim se utvrđuje obaveza alociranja i izveštajnog prikazivanja svih troškova bilo direktno ili indirektno nastalih kao posledica obavljanja univerzalne poštanske usluge po svim mestima troškova JPO, odnosno svim aktivnostima i procesima koji čine lanac proizvodnje univerzalne poštanske usluge, i po svim nosiocima troškova (pojedinačne usluge iz domena univerzalne poštanske usluge), u smislu obuhvatanja izveštajnog prikazivanja prihoda, rashoda i rezultata po svakoj pojedinačnoj usluzi iz domena univerzalne poštanske usluge JPO i u smislu obuhvatanja i izveštajnog prikazivanja angažovanog kapitala, merenog vrednošću angažovane imovine, po univerzalnoj poštanskoj usluzi, iskazujući pri svemu tome i nealocirane iznose i ukupne iznose za JPO;
- princip uzročnosti, kojim se ostvaruje precizna alokacija troškova na krajnje nosioce (pojedinačne usluge iz domena univerzalne poštanske usluge) čijim obavljanjem su izazvani, bilo da se alokacija vrši neposredno (za deo troškova koji su direktno izazvani

obavljanjem konkretne usluge, tzv. direktno alocirani troškovi), ili posredno preko aktivnosti ili grupa aktivnosti (za deo troškova koji su označeni kao direktni proizvodni troškovi), ili prema principu "trošak prema trošku" (za deo troškova označenih kao indirektni proizvodni troškovi odnosno centralni indirektni troškovi), kao i realokacija direktnih transfera između mesta troškova JPO;

- princip objektivnosti, kojim se alokacija troškova JPO na univerzalnu poštansku uslugu obavlja na temelju objektivne analize uzroka nastanka troškova, tj. angažovanja resursa čime se inicira pojavljivanje troškova, na način kojim se izbegava neopravdano pogodovanje JPO ili bilo kojem drugom učesniku na tržištu, čime se remete načela slobodne tržišne utakmice u svetlu Zakona o poštanskim uslugama;

- princip korelacije, koji se ostvaruje stavljanjem u odnos međusobno uporedljivih veličina, a to su prihodi ostvareni prodajom univerzalne poštanske usluge sa troškovima koji nastaju kao posledica angažovanja različitih resursa JPO prilikom obavljanja univerzalne poštanske usluge, u istom periodu;

- princip transparentnosti, kojim se postiže periodično (po zahtevu Agencije) ili obavezno godišnje odnosno polugodišnje izveštavanje Agencije od strane JPO o ostvarenim troškovima, prihodima, rezultatima i angažovanom kapitalu po svakoj pojedinačnoj usluzi iz domena univerzalne poštanske usluge.

- princip konzistentnosti, kojim se postiže alokacija troškova u skladu sa ciljevima postavljenim od strane Agencije, kao što su ekonomska efikasnost, pravičnost raspodele i sl., odnosno zakonskim obavezama poput poštovanja interesa korisnika, garantovanja pružanja univerzalne poštanske usluge, garantovanja propisanog nivoa kvaliteta univerzalne poštanske usluge, i sl.;

- princip uporedljivosti, kojim se na bazi vremenske dosledne primene definisanih procedura obračuna troškova obezbeđuje međuperiodična uporedivost podataka, čime se stvaraju uslovi za donošenje pouzdanih zaključaka, ne isključujući pri tome otvorenost sistema obračuna troškova za njegovo unapređenje prema utvrđenoj proceduri;

- princip elastičnosti, kojim se garantuje mogućnost prilagođavanja sistema alokacije svim promenama u načinu funkcionisanja JPO koje su od značaja za obračun troškova;

- princip proverljivosti (verodostojnosti) podataka, kojim se omogućava Agenciji uvid u odgovarajuće i verodostojne dokumente kao i informacionu podlogu, koju JPO koristi za alokaciju troškova, na bazi čega je moguće utvrditi usklađenost procesa alokacije sa procedurom definisanom Metodologijom;

- princip multiciljnosti, kojim se postavlja model obračuna troškova za univerzalnu poštansku uslugu na način da je u stanju da formira izveštaje koji su upotrebljivi kako sa aspekta nadležnosti Agencije tako i sa aspekta menadžmenta JPO;

- princip poverljivosti informacija, kojim se propisuje obaveza Agencije da izveštaje o troškovima, prihodima, ostvarenim rezultatima odnosno angažovanom kapitalu po univerzalnoj usluzi može koristiti u cilju preduzimanja mera obaveštavanja nadležnog organa, u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama;

- princip kooperativnosti, kojim se zahteva potpuno poverenje, otvorenost i saradnja JPO i Agencije prilikom primene utvrđenih procedura za alokaciju troškova i vođenje odvojenih računa stanja i uspeha JPO po svakoj pojedinačnoj usluzi iz domena univerzalne poštanske usluge.

1.4. Definicije

Član 5.

Definicije sadržane u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

Obračun cene univerzalne poštanske usluge je deo internog računovodstvenog sistema JPO čiji je cilj analitičko praćenje troškova, prihoda i rezultata po svakoj pojedinačnoj usluzi iz domena univerzalne poštanske usluge sa ciljem obezbeđenja pouzdanih podloga za kalkulaciju prodajne cene svake pojedinačne usluge iz domena univerzalne poštanske usluge, kontrolu troškova i odvajanje računa uspeha po vrstama usluga.

Metod punih alociranih troškova (FDC - Fully Distributed Costs) je metod obračuna troškova kojim se za potrebe utvrđivanja cene koštanja obuhvataju svi troškovi koji na neposredan ili posredan način nastaju kao posledica proizvodnje konkretnog proizvoda ili usluge.

Obračun troškova prema aktivnostima (ABC - Activity Based Costing) je pristup koji se bazira na posrednoj alokaciji troškova u čijoj su osnovi aktivnosti realizovane prilikom proizvodnje konkretnog proizvoda ili usluge. To je dvostepeni obračun troškova u kojem se u prvoj fazi identifikuju pojedinačne aktivnosti, zatim grupišu u homogene celine, na koje se alociraju prethodno grupisani direktni proizvodni troškovi na temelju utvrđenih parametara alokacije koji na objektivna način ukazuju na nivo angažovanja resursa prema definisanim grupama aktivnosti. U drugom stepenu se troškovi alocirani na aktivnosti dalje alociraju na krajnje proizvode ili usluge, uz korišćenje parametara alokacije koji na objektivna način ukazuju na učešće svake od identifikovanih grupa aktivnosti u krajnjem proizvodu ili usluzi, sve sa ciljem što tačnijeg obračuna cene koštanja krajnjih proizvoda ili usluga imajući u vidu pretežno učešće troškova koje nije moguće direktno alocirati na krajnje proizvode ili usluge.

Troškovi su vrednosni (novčani) izraz utrošenih ili angažovanih resursa proizvodnje u procesu formiranja usluga.

Direktni troškovi su troškovi koji se generišu u proizvodnom lancu ili delu proizvodnog lanca - sastavnog dela konkretne pojedinačne poštanske usluge JPO. Takvi troškovi neposredno se alociraju na pripadajuću uslugu.

Direktni proizvodni troškovi su troškovi koji nastaju na mestima troškova (organizacionim celinama) čije aktivnosti neposredno učestvuju u formiranju jednog ili više različitih proizvoda ili usluga. Troškovi prepoznati kao direktni proizvodni troškovi univerzalne poštanske usluge alociraju se na krajnje nosioce na bazi ABC sistema obračuna troškova.

Indirektni (zajednički) troškovi su troškovi onih mesta troškova (organizacionih celina) koje nisu na direktan način uključeni u proizvodni lanac univerzalne poštanske usluge JPO, već se njihove aktivnosti tretiraju kao podrška procesu formiranja ovih usluga. Ovi troškovi se alociraju na principu prethodno alociranih troškova. Sa aspekta odnosa prema

proizvodnom procesu JPO razlikuju se indirektni (zajednički) proizvodni troškovi i indirektni (zajednički) centralni troškovi.

Prihodi su vrednosni (novčani) izrazi nastali kao posledica pružanja usluga krajnjim korisnicima.

Nosilac troškova su usluge na koje se u konačnoj fazi primene ABC sistema obračuna alociraju troškovi. To su pojedinačne poštanske usluge iz JPO na koje se alociraju troškovi posredstvom svakog od prepoznatih procesa obavljanja usluge koji čine njegove sastavne elemente.

Aktivnosti su najniže celine jednog proizvodnog procesa koji predstavlja deo univerzalne poštanske usluge JPO. Grupa aktivnosti čini jedan proizvodni proces lanca obavljanja poštanske usluge, a više proizvodnih procesa čini jednu univerzalnu poštansku uslugu. Moguće je opisati sadržinu svake od prepoznatih aktivnosti, i sadržina se može kvantifikovati tj. izraziti u jedinici mere koja ukazuje na njenu količinsku i vremensku dimenziju.

Procesi su složenije celine nastale objedinjavanjem više aktivnosti koje se realizuju prilikom obavljanja univerzalne poštanske usluge JPO. Procesni lanac univerzalne poštanske usluge, po pravilu, sadrži četiri procesa: prijem, prerada, transport i uručenje. Alokacijom troškova na procese korišćenjem parametara alokacije realizuje se prva faza ABC sistema obračuna. Alokacijom troškova sa procesa na nosioce troškova realizuje se druga faza ABC sistema obračuna.

Parametri alokacije su pokazatelji kojima se opisuje međuođnos između ostvarenih troškova i konkretne aktivnosti ili usluge. Razlikuju se dve grupe parametara: parametri koji opisuju korelaciju između troškova mesta troškova sa aktivnostima (Resource Drivers - parametri alokacije resursa), i parametri koji opisuju korelaciju troškova aktivnosti sa uslugama - konačnim nosiocima troškova (Activity Drivers - parametri alokacije aktivnosti).

Mesta troškova (MT) su delovi organizacione celine JPO na koje se u internom računovodstvu knjiže troškovi. Svaka organizaciona celina JPO predstavlja mesto troškova, čime nije isključena mogućnost da jedna organizaciona celina u internom računovodstvu bude predstavljena u formi više zasebnih mesta troškova. Troškovi knjiženi po mestima troškova predmet su alokacije bilo direktno na usluge ili na aktivnosti pa zatim na usluge. Osnovna podela razlikuje proizvodna i neproizvodna mesta troškova.

Jedinice poštanske mreže (u daljem tekstu: JPM) predstavljaju kategoriju mesta troškova JPO u kojima se obavljaju usluge iz osnovne delatnosti JPO. Troškovi knjiženi po ovim mestima troškova predmet su alokacije posredstvom ABC modela.

2. METODOLOGIJA FORMIRANJA CENA ZA UNIVERZALNU POŠTANSKU USLUGU

Član 6.

Metodologija se bazira na konceptu punih alociranih troškova (FDC) i pristupu obračuna troškova prema aktivnostima (ABC).

2.1. Osnove modela

Član 7.

(1) Model istorijskih (stvarnih) troškova bazira se na stvarno nastalim primarnim troškovima JPO koji su u toku obračunskog perioda knjiženi po mestima troškova.

(2) Grupisanje troškova za potrebe Metodologije vrši se na osnovu troškova prikazanih na nivou MT "Jedinice poštanske mreže", s obzirom na to da su ova mesta troškova neposredno uključena u proizvodni lanac univerzalne poštanske usluge. Na sva ostala MT koja na direktan ili indirektan način učestvuju u formiranju univerzalne poštanske usluge primenjivaće se klasifikacija troškova sa nivoa JPM, u kojoj se razlikuju sledeće grupe troškova:

- proizvodni troškovi, i to:
 - troškovi zaposlenih;
 - amortizacija;
 - troškovi objekata;
 - troškovi opreme;
 - troškovi vozila;
 - ostali proizvodni troškovi.
- neproizvodni troškovi, i to:
 - finansijski rashodi (konta grupe 56);
 - ostali rashodi (konta grupe 57);
 - rashodi po osnovu obezvređenja imovine (konta grupe 58);
 - gubitak iz poslovanja koji se obustavlja (konta grupe 59).

Član 8.

Osnovni principi grupisanja troškova su:

- kvalitet alokacije;
- izvodljivost alokacije;
- značaj troškova;
- mogućnost identifikovanja parametara alokacije.

Član 9.

Kalkulacija prodajne cene pojedinačnih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge JPO uključuje sve troškove iz člana 6. Pravilnika, koji nastaju kao direktna ili indirektna posledica obavljanja univerzalne poštanske usluge utvrđene na bazi Metodologije, uvećane za prosečne ponderisane troškove kapitala.

Član 10.

U internom finansijskom izveštaju o rezultatu JPO, odnosno internom bilansu uspeha, obezbeđuju se podaci o:

- ostvarenom rezultatu na nivou univerzalne poštanske usluge;
- ostvarenom rezultatu na nivou rezervisanih odnosno nerezervisanih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge;
- ostvarenom rezultatu na nivou svake pojedinačne poštanske usluge iz domena univerzalne poštanske usluge;
- strukturi troškova svake pojedinačne poštanske usluge iz domena univerzalne poštanske usluge, prema fazama procesnog lanca;
- ostvarenom poslovnom rezultatu na nivou univerzalne poštanske usluge;
- ostvarenom poslovnom rezultatu na nivou rezervisanih odnosno nerezervisanih usluga u okviru univerzalne poštanske usluge;
- ostvarenom poslovnom rezultatu na nivou svake pojedinačne poštanske usluge iz domena univerzalne poštanske usluge.

Član 11.

(1) Rukovodeći se ciljevima obezbeđenja odgovarajućih informacionih podloga za:

- kalkulaciju prodajnih cena, kontrolu i planiranje politike prodajnih cena univerzalne poštanske usluge;
- razdvajanje računa JPO po grupama usluga na način koji podrazumeva računovodstveno praćenje rezervisane usluge odvojeno od nerezervisanih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge;
- razdvajanje računa JPO po grupama usluga na način koji podrazumeva računovodstveno praćenje univerzalne poštanske usluge odvojeno od poštanskih usluga koje nisu univerzalna poštanska usluga;
- alokaciju troškova svih poštanskih usluga.

(2) Integralna primena troškovnog principa po modelu stvarnih (istorijskih) troškova, na bazi Metodologije, podrazumeva:

- odgovarajuću segmentaciju konta troškova internog računovodstva JPO sa ciljem utvrđivanja onih troškova koji nisu predmet alokacije odnosno troškova koji će se alocirati;
- odgovarajuću segmentaciju mesta troškova JPO sa ciljem identifikovanja MT čiji troškovi nisu predmet alokacije odnosno MT čiji će se troškovi alocirati;
- identifikaciju procesnog lanca univerzalne poštanske usluge;
- identifikaciju internih transfera JPO kao dela kalkulacije ukupnih troškova odnosno ukupnih prihoda;
- internu alokaciju troškova univerzalne poštanske usluge JPO sa mesta troškova na identifikovane aktivnosti;
- internu alokaciju troškova aktivnosti na svaku pojedinačnu poštansku uslugu iz domena univerzalne poštanske usluge;
- odgovarajuće raščlanjivanje prihoda po pojedinačnim poštanskim uslugama iz domena univerzalne poštanske usluge;
- izradu kalkulacija jediničnih troškova (cena koštanja po jedinici) pojedinačnih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge;
- obračun ponderisanih prosečnih troškova kapitala.

2.2. Segmentacija konta troškova

Član 12.

(1) Segmentacija konta troškova JPO podrazumeva analizu kontnog plana internog računovodstva u kojem se izdvajaju:

- konta troškova koja nisu predmet alokacije, i
- konta troškova koja su predmet alokacije kroz definisanu Metodologiju.

(2) Konta troškova koja su predmet alokacije u sledećoj fazi dele se na:

- direktne troškove koji se neposredno alociraju na konkretnu aktivnost odnosno deo procesnog lanca univerzalne usluge, ili na konkretnu poštansku uslugu iz domena univerzalne poštanske usluge;
- direktne proizvodne troškove koji nastaju na proizvodnim MT čije aktivnosti neposredno učestvuju u formiranju univerzalne poštanske usluge;
- indirektni (zajednički) proizvodni troškovi koji nastaju na neproizvodnim MT koje svojim aktivnostima pružaju neposrednu podršku proizvodnim MT;
- indirektni (zajednički) centralni troškovi koji nastaju na neproizvodnim MT koje svojim aktivnostima pružaju posrednu podršku proizvodnim MT.

Član 13.

Proizvodni troškovi se grupišu u sledeće kategorije saglasno njihovoj prirodi:

- troškovi zaposlenih knjiženi na proizvodnim mestima troškova, koji po pravilu obuhvataju konta grupe 52;
- amortizacija knjižena na proizvodnim mestima troškova, obuhvataju knjižena po kontima grupe 54;
- troškovi objekata knjiženi na proizvodnim mestima troškova, obuhvataju konta na kojima se knjiže troškovi nastali kao posledica korišćenja objekata (redovno i investiciono održavanje, materijal za održavanje objekata, čuvanje i osiguranje objekta, i sl.);
- troškovi opreme knjiženi na proizvodnim mestima troškova, obuhvataju konta na kojima se knjiže troškovi nastali kao posledica korišćenja opreme (utrošeni materijal i rezervni delovi za redovno ili investiciono održavanje, troškovi redovnog i investicionog održavanja, i sl.);
- troškovi vozila knjiženi na proizvodnim mestima troškova, obuhvataju konta na kojima se knjiže troškovi nastali kao posledica korišćenja vozila (troškovi goriva, registracije, održavanja, putarine, osiguranja, pripadajući porezi, i sl.);
- ostali proizvodni troškovi knjiženi na proizvodnim mestima troškova, obuhvataju konta koja pripadaju različitim klasama (50, 51, 52, 53 i 55), koja nisu opredeljena u neku od prethodno navedenih grupa;

Član 14.

Neproizvodni troškovi obuhvataju knjiženje na kontima grupe 56 (finansijski rashodi), grupe 57 (ostali rashodi), grupe 58 (rashodi po osnovu obezvređenja imovine) i grupe 59 (gubitak iz poslovanja koji se obustavlja).

Član 15.

JPO ima obavezu da Agenciji dostavi spisak konta troškova grupisanih prema kategorijama navedenim u članu 11, 12, i 13. ovog Pravilnika prema obrascima iz priloga, najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

2.3. Segmentacija mesta troškova

Član 16.

(1) Mesta troškova JPO predstavljaju organizacione celine ili podceline na koje se u internom računovodstvu knjiže troškovi.

(2) Prema procesima koji se obavljaju u svakom od mesta troškova, identifikuju se:

- proizvodna MT koja obuhvataju organizacione celine ili delova JPO na kojima se neposredno generišu aktivnosti koje su deo lanca proizvodnje svih proizvoda ili usluga JPO pa tako i univerzalne poštanske usluge;

- neproizvodna MT koja obuhvataju organizacione celine ili delova JPO čije aktivnosti predstavljaju podršku proizvodnim organizacionim celinama.

(3) Proizvodna MT sa aspekta mesta i uloge u Metodologiji, segmentiraju se na:

- proizvodna MT aktivna u poštanskoj delatnosti JPO, čiji se troškovi delom odnose na univerzalnu poštansku uslugu što ih čini predmetom alokacije;

- proizvodna MT aktivna u drugim delatnostima JPO, čiji troškovi nisu predmet alokacije odnosno Metodologije.

(4) Neproizvodna MT sa aspekta mesta i uloge u Metodologiji, segmentiraju se na:

- neproizvodna MT specifičnog karaktera, čiji su troškovi u celini predmet alokacije u slučaju njihove isključive funkcionalne orijentacije ka poštanskoj delatnosti JPO, poštujući princip uzročnosti;

- neproizvodna MT opšteg karaktera, čiji su troškovi delom predmet alokacije na univerzalnu poštansku uslugu, poštujući načelo uzročnosti.

Član 17.

JPO ima obavezu da Agenciji dostavi spisak mesta troškova grupisanih prema kategorijama navedenim u članu 15. ovog pravilnika prema obrascima iz Priloga, najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

2.4. Interni transferi

Član 18.

(1) Metodologijom se tretiraju dve grupe internih transfera JPO primenjujući princip uzročnosti nastalih troškova odnosno angažovanih resursa:

- interni transferi koji predstavljaju trošak univerzalne poštanske usluge, nastaju pružanjem usluga organizacionih celina van poštanske delatnosti JPO za račun mesta troškova koja posredno ili neposredno učestvuju u realizaciji univerzalne poštanske usluge;

- interni transferi koji predstavljaju prihod univerzalne poštanske usluge, nastaju pružanjem univerzalne poštanske usluge za interne potrebe svih drugih organizacionih celina JPO.

(2) U oba slučaja troškovi odnosno prihodi obračunavaju se na bazi tržišno zasnovanih transfernih cena odnosno aktuelnih prodajnih cena univerzalne poštanske usluge JPO.

Član 19.

JPO se obavezuje da Agenciji dostavi detaljnu informaciju o načinu tretiranja internih transfera u skladu sa obrascem iz Priloga ovog pravilnika, u roku koji odredi Agencija.

2.5. Alokacija troškova mesta troškova na procese

Član 20.

Interna alokacija troškova sa mesta troškova na identifikovane procese koji čine univerzalnu poštansku uslugu, vrši se poštujući principe uzročnosti, objektivnosti, korelacije i izvodljivosti, i to:

- za troškove zaposlenih na bazi ostvarenih norma minuta grupisanih prema vrstama usluga čije su aktivnosti normirane, a potom na bazi ostvarenih norma minuta u svakoj od identifikovanih faza procesnog lanca univerzalne poštanske usluge;
- za troškove amortizacije utvrđuje se njihova struktura prema grupama sredstava (objekti, oprema, vozila i ostalo) na bazi knjiženja na pripadajućem kontu, kako bi se dodelili nekoj od identifikovanih grupa troškova (troškovi objekata, troškovi opreme, troškovi vozila i ostali proizvodni troškovi);
- za troškove objekata utvrđuje se struktura troškova na bazi strukture ostvarenih norma minuta saglasno ostvarenim vrstama usluga, odnosno aktivnostima koje pripadaju nekoj od četiri identifikovane faze univerzalne poštanske usluge;
- za troškove opreme utvrđuje se struktura stvarnih troškova na bazi strukture ostvarenih norma minuta saglasno ostvarenim vrstama usluga, odnosno aktivnostima koje pripadaju nekoj od četiri identifikovane faze univerzalne poštanske usluge;
- za troškove vozila na bazi godišnjeg snimanja koje obuhvata utvrđivanje broja i strukture vozila prema njihovoj nameni;
- za ostale proizvodne troškove na bazi strukture ostvarenih norma minuta saglasno vrstama usluga odnosno aktivnostima koje pripadaju nekoj od četiri identifikovane faze univerzalne poštanske usluge;
- za neproizvodne troškove na bazi prethodno alociranih proizvodnih troškova;
- za indirektno proizvodne i centralne troškove, poštujući princip punih alociranih troškova, prema modalitetu "Trošak prema trošku" odnosno "Prethodno alocirani troškovi".

2.6. Alokacija troškova procesa na univerzalnu poštansku uslugu

Član 21.

Interna alokacija troškova sa procesa na pojedinačne usluge iz domena univerzalne poštanske usluge, vrši se poštujući principe uzročnosti, objektivnosti, korelacije i izvodljivosti, i to:

- za troškove faze "Prijem" saglasno broju ostvarenih norma minuta u fazi prijema, prema strukturi usluga iz domena univerzalne poštanske usluge, odnosno, za jedan deo ovih troškova saglasno broju i strukturi primljenih pošiljaka posmatrano sa aspekta njihove mase;

- za troškove faze "Prerada" saglasno broju ostvarenih norma minuta u aktivnosti prerade, prema strukturi usluga iz domena univerzalne poštanske usluge;

- za troškove faze "Transport" saglasno strukturi ukupno transportovanih pošiljaka iz domena univerzalne poštanske usluge, posmatrano sa aspekta njihove mase;

- za troškove faze "Uručenje/Isplata" saglasno broju ostvarenih norma minuta u fazi dostave - isporuke/isplate prema strukturi usluga iz domena univerzalne poštanske usluge, odnosno za jedan deo ovih troškova saglasno broju i strukturi dostavljenih- isporučenih/isplaćenih pošiljaka/uputnica posmatrano sa aspekta njihove mase.

2.7. Alokacija prihoda

Član 22.

(1) Prihodi JPO se segmentiraju prema grupama saglasno njihovom ishodištu, na način da se razlikuju poslovni, finansijski i ostali prihodi.

(2) U okviru poslovnih prihoda JPO obezbeđuje posebnu evidenciju prihoda od univerzalne poštanske usluge u odnosu na prihode od prodaje ostalih proizvoda ili usluga.

(3) U okviru prihoda od univerzalne poštanske usluge, interno računovodstvo mora obezbediti tačne podatke o prihodu po pojedinačnim uslugama iz domena univerzalne poštanske usluge, uz razlikovanje grupe rezervisanih poštanskih usluga od nerezervisanih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge.

(4) U slučajevima kada zbog objektivnih okolnosti, čije postojanje potvrđuje analitičar, nije moguće prikazivanje tačnog podatka o prihodu po pojedinačnoj usluzi iz domena univerzalne poštanske usluge, JPO je dozvoljena primena odgovarajućih parametara kojima se prihod prikazan na nivou grupe univerzalnih usluga alocira na pojedinačnu uslugu iz domena univerzalne poštanske usluge, čiju objektivnost potvrđuje analitičar.

2.8. Kalkulacija jediničnih troškova univerzalne poštanske usluge

Član 23.

Kalkulacija troškova pojedinačnih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge sadrži internu komponentu (menadžment računovodstvo - podloga donošenju poslovnih odluka), kao i eksternu komponentu (podloga Agenciji u smislu regulisanja odnosa na tržištu poštanskih usluga), zbog čega ovaj proces mora biti baziran na detaljno razrađenoj Metodologiji u čijoj osnovi se nalazi poštovanje principa uzročnosti kao ključnog postulata alokacije svih pripadajućih troškova na krajnje nosioce.

Član 24.

JPO ima obavezu izrade i prezentovanja troškovne kalkulacije, poštujući definisanu Metodologiju, saglasno rokovima koji su određeni ovim pravilnikom, za svaku pojedinačnu poštansku uslugu iz domena univerzalne poštanske usluge, sa ciljem obezbeđenja potpunih i tačnih informacionih podloga koje imaju funkciju dokaza da JPO osnovano zahteva promenu cenovne politike univerzalne poštanske usluge, odnosno da

svojim činjenjem ne remete pravila tržišne utakmice koja proizlaze iz Zakona o poštanskim uslugama.

Član 25.

Predmet kalkulacije cene koštanja svake pojedinačne usluge iz domena univerzalne poštanske usluge, su stvarni troškovi JPO iskazani:

- po grupama primarnih troškova kako je definisano zvaničnim Kontnim okvirom za privredna društva ili detaljnije prema Kontnom planu JPO u delu koji obuhvata primarne troškove (Klasa 5);
- kao deo ukupnih primarnih troškova JPO koji se odnose samo na univerzalnu poštansku uslugu, tj. jedan segment radnog angažovanja JPO, poštujući princip uzročnosti za deo troškova koji se ne mogu direktno alocirati na krajnje nosioce.

2.9. Obračun troškova kapitala i formiranje predloga prodajnih cena univerzalne poštanske usluge

Član 26.

Cena univerzalne poštanske usluge JPO formira se poštujući troškovni princip koji se bazira na metodu ukupno alociranih troškova i pristupu obračuna troškova po aktivnostima u skladu sa Metodologijom:

- vodeći računa o postulatu dostupnosti univerzalne poštanske usluge kako je definisano Zakonom o poštanskim uslugama;
- imajući u vidu razvojnu komponentu JPO;
- ceneći kretanje cena za uporedive usluge u okruženju.

Član 27.

(1) Primena troškovnog principa formiranja cena za univerzalnu poštansku uslugu po modelu istorijskih (stvarnih) troškova:

- polazi od stvarnih troškova pojedinačnih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge, obračunatih primenom Metodologije, kako je to određeno ovim Pravilnikom;
- na stvarne jedinične troškove dodaju se pripadajući prosečni ponderisani troškovi kapitala, obračunati u razumnoj meri.

(2) Formiranje cena pojedinačnih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge iz stava 1. ovog člana vrši se prema sledećem obrascu:

$$R = O + (V - D)r,$$

u kome simboli imaju sledeće značenje:

R = ciljni prihod,

O = operativni troškovi,

V = bruto vrednost ukupne angažovane imovine (sredstava),

D = kumulativna amortizacija stalne imovine,

V-D = angažovana ukupna imovina umanjena za dotadašnju amortizaciju (investiciona osnova za primenu stope prinosa, odnosno stope troškova kapitala),

r = stopa prinosa na angažovanu imovinu (stopa troškova kapitala).

Član 28.

(1) Stopa prinosa na angažovanu imovinu (kapital) predstavlja prosečnu ponderisanu cenu kapitala JPO obračunatu prema sledećem obrascu:

$$WACC = \frac{R_e}{1-T} \times \frac{E}{(D+E)} + R_d \times \frac{D}{(D+E)}$$

u kome simboli imaju sledeće značenje:

Re = stopa troškova sopstvenog kapitala

Rd = stopa troškova pozajmljenog kapitala

D = ukupni iznos obaveza sa kamatama

E = equity (sopstveni kapital)

T = stopa poreza na dobit.

(2) Stopa troškova sopstvenog kapitala obuhvata ciljnu stopu prinosa na nerizična ulaganja i adekvatnu stopu na ime poslovno-finansijskih rizika preduzeća.

(3) Stopa troškova pozajmljenog kapitala obračunava se stavljanjem u odnos efektivnih neto finansijskih rashoda, odnosno finansijskih rashoda preduzeća umanjenih za finansijske prihode, sa ukupnim obavezama preduzeća.

(4) Tretman poslovno-finansijskih rizika u smislu stava 2. ovog člana imaju i drugi rashodi preduzeća, odnosno ostali rashodi, rashodi po osnovu obezvređenja imovine i gubici poslovanja koji se obustavljaju, kompenzovani istorodnim prihodima, koji nisu posebno identifikovani i alocirani na pojedine usluge kao dodatak operativnim troškovima usluga, u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 29.

(1) Pripadajući troškovi kapitala za svaku pojedinačnu uslugu iz domena univerzalne poštanske usluge obračunavaju se na bazi primene prosečne ponderisane cene (stope

troškova) kapitala iz člana 26. ovog pravilnika na angažovanu ukupnu trajnu imovinu (kapital) u obavljanju tih usluga.

(2) Imovinu u smislu stava 1. ovog člana čine:

- stalna imovina bez dugoročnih finansijskih plasmana, odnosno pripadajuća nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema po neto vrednosti (bruto vrednost umanjena za kumulativnu amortizaciju, odnosno ispravke vrednosti) do kraja izveštajnog perioda;

- obrtna imovina bez kratkoročnih finansijskih plasmana, umanjena za kratkoročne obaveze.

(3) U skladu sa zahtevom posebnog vođenja računa po univerzalnoj poštanskoj usluzi kao da ih pružaju posebna pravna lica, angažovana imovina iz stava 2. ovog člana obračunava se i u izveštajima iskazuje po svim vrstama aktivnosti JPO:

- kao direktna imovina angažovana u obavljanju navedenih aktivnosti,

- kao indirektna imovina alocirana na navedene aktivnosti pomoću unapred određenih i sa Agencijom usaglašenih ključeva.

3. FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE AGENCIJE OD STRANE JPO

Član 30.

JPO obaveštava Agenciju o primeni i rezultatima primene Metodologije, na sledeći način:

- kroz zvanične finansijske izveštaje, i

- kroz izveštaje internog računovodstva.

Član 31.

(1) Zvanične finansijske izveštaje, Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu i Napomene uz finansijske izveštaje, JPO podnosi Agenciji, kao pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje, na propisanim obrascima, za propisane izveštajne periode i u propisanim rokovima za podnošenje finansijskih izveštaja Agenciji za privredne registre, što se odnosi i na revidovane finansijske izveštaje.

(2) Rok za dostavljanje izveštaja iz stava 1. ovog člana Agenciji, definiše se u skladu sa rokovima za dostavljanje finansijskih izveštaja propisanih Zakonom o računovodstvu.

Član 32.

(1) Izveštavanje internog računovodstva Agenciji od strane JPO, koje se bazira na Metodologiji, vrši se polugodišnje (kumulativno od početka kalendarske godine) i godišnje putem izveštaja koji su definisani u Prilozima ovog pravilnika, odnosno datim tabelama u osnovnom formatu i napomenama o mogućim usaglašenim prilagođavanjima, koji su odštampani uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni deo.

(2) Uz popunjene izveštaje iz Priloga ovog pravilnika, JPO je u obavezi da Agenciji dostavi i Izveštaj o poslovanju za period izveštavanja i celu prethodnu godinu ukoliko je period izveštavanja polugodišnji, Program poslovanja za narednu poslovnu godinu, kao i važeće Cenovnike svih usluga JPO, sa jasno naznačenim datumima njihove primene.

(3) Prema potrebi, Agencija može zahtevati i kratkoročnije izveštaje internog računovodstva, od onih definisanih stavom 1. ovog člana.

(4) Agencija može zahtevati od JPO i druge izveštaje pored onih datih u Prilozima ovog pravilnika, odnosno modifikovati postojeće izveštaje date u Prilozima, uz obavezu da nove ili korigovane postojeće izveštaje dostavi JPO najkasnije 60 dana pre završetka perioda izveštavanja.

4. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

(1) JPO se obavezuje da Agenciji dostavi popunjene Priloge koji su odštampani uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni deo, u sledećim rokovima:

- za polugodišnje izveštavanje do 30. septembra za period januar - jun tekuće godine;
- za godišnje izveštavanje do 31. marta za prethodnu godinu.

(2) Rokovi iz stava 1. ovog člana primenjuju se od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 34.

Agencija može da angažuje analitičara koji će u skladu sa Metodologijom izvršiti verifikaciju internih računovodstvenih izveštaja JPO.

Član 35.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Broj 2011-307/4
U Beogradu, 27. decembra 2011. godine

Predsednik Saveta

Republičke agencije za poštanske usluge,
Dragan Đorđević, s.r.

Tabela 1. Segmentacija konta troškova JPO za period od ____ do ____ 20__ . godine

I Konta troškova koja nisu predmet metodologije
Kto 1

Kto 2
...
Kto n
II Konta troškova koja su predmet metodologije
1. Direktni troškovi
Kto 1
Kto 2
...
Kto n
2. Proizvodni troškovi
1.1. Troškovi zaposlenih
Kto 1
Kto 2
...
Kto n
1.2. Amortizacija
Kto 1
Kto 2
...
Kto n
1.3. Troškovi objekata
Kto 1
Kto 2
...
Kto n
1.4. Troškovi opreme
Kto 1
Kto 2
...
Kto n
1.5. Troškovi vozila

Kto 1
Kto 2
...
Kto n
1.6. Ostali proizvodni troškovi
Kto 1
Kto 2
...
Kto n
2. Ne proizvodni troškovi
Kto 1
Kto 2
...
Kto n

Napomena: Izvor podataka: interno računovodstvo JPO

Tabela 2. Segmentacija mesta troškova JPO sa pripadajućim troškovima za period od ____ do ____ 20__ godine

I MT koja nisu predmet metodologije	Ukupni troškovi (RSD)	Troškovi koji se odnose na poštansku delatnost JPO (RSD)	Troškovi koji se odnose na ostale delatnosti JPO (RSD)
MT 1			
MT 2			
...			
MT n			
I UKUPNO			
II MT koja su delom predmet metodologije	Ukupni troškovi (RSD)	Troškovi koji se odnose na poštansku delatnost JPO (RSD)	Troškovi koji se odnose na ostale delatnosti JPO (RSD)
MT 1			
MT 2			
...			
MT n			

II UKUPNO			
III MT koja su predmet metodologije	Ukupni troškovi (RSD)	Troškovi koji se odnose na poštansku delatnost JPO (RSD)	Troškovi koji se odnose na ostale delatnosti JPO (RSD)
MT 1			
MT 2			
...			
MT n			
III UKUPNO			
UKUPNO (I+II+III)			

Napomena:

1. Izvor podataka: interno računovodstvo JPO
2. U osenčenim poljima iznos troškova = 0,00
3. Interni transferi nisu predmet ove tabele

Tabela 3. Interni transferi JPO za period od ___ do ___ 20__ . godine

I univerzalna poštanska usluga po MT poštanske delatnosti	Količina	Cena (RSD)	Ukupan prihod* (RSD)
Univerzalna poštanska usluga 1 MT poštanske delatnosti 1			
Univerzalna poštanska usluga 2 MT poštanske delatnosti 1			
....			
Univerzalna poštanska usluga n MT poštanske delatnosti 1			
Univerzalna poštanska usluga 1 MT poštanske delatnosti 2			
Univerzalna poštanska usluga 2 MT poštanske delatnosti 2			
....			
Univerzalna poštanska usluga n MT poštanske delatnosti 2			
...			
Univerzalna poštanska usluga 1 MT			

poštanske delatnosti n			
Univerzalna poštanska usluga 2 MT poštanske delatnosti n			
....			
Univerzalna poštanska usluga n MT poštanske delatnosti n			
I UKUPNO			
II proizvodi/usluge specijalizovanih MT za račun MT poštanske delatnosti	Količina**	Cena*** (RSD)	Ukupni troškovi**** (RSD)
Proizvod/usluga 1 specijalizovanog MT 1			
Proizvod/usluga 2 specijalizovanog MT 1			
...			
Proizvod/usluga n specijalizovanog MT 1			
Proizvod/usluga 1 specijalizovanog MT 2			
Proizvod/usluga 2 specijalizovanog MT 2			
...			
Proizvod/usluga n specijalizovanog MT 2			
...			
Proizvod/usluga 1 specijalizovanog MT n			
Proizvod/usluga 2 specijalizovanog MT n			
...			
Proizvod/usluga n specijalizovanog MT n			
II UKUPNO			

* ukupan prihod od univerzalne poštanske usluge realizovane za interne potrebe JPO;

** izražena u adekvatnoj jedinici mere;

*** unosi se ukoliko se cene usluge specijalizovanih MT izražavaju na nivou pojedinačnog proizvoda/usluge;

**** ukupni troškovi koji terete univerzalnu poštansku uslugu;

Napomena:

1. Izvor podataka: interno računovodstvo JPO;

2. Jedinična cena poštanskih usluge iz domena univerzalne poštanske usluge iz važećeg cenovnika JPO;

3. Jedinična cena ili ukupni troškovi usluga obračunati na bazi tržišno orjentisanih transfernih cena.

Tabela 4. Proizvodna MT: Alokacija stvarnih direktnih troškova i troškova MT na procese JPO za period od ___ do ___ 20__ godine

I Direktni trošak	Ukupno (RSD)	Troškovi UPU (RSD)	Prijem (RSD)	Prerada (RSD)	Transport (RSD)	Uručenje (RSD)
1	2	3	4	5	6	7
Kto 1						
Kto 2						
...						
Kto n						
I UKUPNO						
II Troškovi MT	Ukupno (RSD)	Troškovi UPU (RSD)	Prijem (RSD)	Prerada (RSD)	Transport (RSD)	Uručenje (RSD)
MT 1						
1. Tr. zaposlenih UKUP.						
1.1 Troškovi MT						
1.2 Interni transferi						
2. Tr. objekata UKUP.						
2.1 Troškovi MT						
2.2 Interni transferi						
3. Tr. opreme UKUP.						
1.1 Troškovi MT						
1.2 Interni transferi						
4. Tr. vozila						

UKUP.						
1.1 Troškovi MT						
1.2 Interni transferi						
5. Ostali proizv. tr. UKUP.						
1.1 Troškovi MT						
1.2 Interni transferi						
6. Neproizvodni tr. UKUP.						
1.1 Troškovi MT						
1.2 Interni transferi						
MT 2						
1. Tr. zaposlenih UKUP.						
1.1. Troškovi MT						
1.2 Interni transferi						
2. Tr. objekata UKUP.						
2.1 Troškovi MT						
2.2 Interni transferi						
3. Tr. opreme UKUP.						
3.1. Troškovi MT						
3.2. Interni transferi						
4. Tr. vozila UKUP.						

4.1. Troškovi MT						
4.2. Interni transferi						
5. Ostali proizv. tr. UKUP.						
5.1. Troškovi MT						
5.2. Interni transferi						
6. Neproizvodni tr. UKUP.						
6.1. Troškovi MT						
6.2. Interni transferi						
...						
MT n						
1. Tr. zaposlenih UKUP.						
1.1 Troškovi MT						
1.2 Interni transferi						
2. Tr. objekata UKUP.						
2.1 Troškovi MT						
2.2 Interni transferi						
3. Tr. opreme UKUP.						
3.1 Troškovi MT						
3.2 Interni transferi						
4. Tr. vozila UKUP.						

4.1 Troškovi MT						
4.2 Interni transferi						
5. Ostali proizv. tr. UKUP.						
5.1 Troškovi MT						
5.2 Interni transferi						
6. Neproizvodni tr. UKUP.						
6.1 Troškovi MT						
6.2 Interni transferi						
II UKUPNO						
I+ II UKUPNO						

Napomena:

1. Izvor podataka: interno računovodstvo JPO

Kolona:

1 - X.1 Troškovi MT = troškovi koji su direktno knjiženi na MT;

X.2 Interni transferi = interni transferi na MT koji pripadaju određenoj grupi troškova;

2 - ukupno knjiženi troškovi određenog proizvodnog MT i grupe konta;

3 - deo ukupnih troškova određenog proizvodnog MT i grupe konta koji se odnosi na univerzalnu poštansku uslugu.

Tabela 5. Neproizvodna MT: alokacija stvarnih direktnih troškova i troškova MT na procese JPOza period od ___ do ___ 20__ godine

I Direktni trošak	Ukupno (RSD)	Troškovi UPU (RSD)	Prijem (RSD)	Prerada (RSD)	Transport (RSD)	Uručenje (RSD)
1	2	3	4	5	6	7
Kto 1						
Kto 2						

...						
Kto n						
I UKUPNO						
II Troškovi MT	Ukupno (RSD)	Troškovi UPU (RSD)	Prijem (RSD)	Prerada (RSD)	Transport (RSD)	Uručenje (RSD)
MT 1						
1. Tr. zaposlenih UKUP.						
1.1. Troškovi MT						
1.2 Interni transferi						
2. Tr. objekata UKUP.						
2.1 Troškovi MT						
2.2 Interni transferi						
3. Tr. opreme UKUP.						
3.1. Troškovi MT						
3.2. Interni transferi						
4. Tr. vozila UKUP.						
4.1. Troškovi MT						
4.2. Interni transferi						
5. Ostali proizv. tr. UKUP.						
5.1. Troškovi MT						
5.2. Interni transferi						
6. Neproizvodni tr. UKUP.						

6.1. Troškovi MT						
6.2. Interni transferi						
MT 2						
1. Tr. zaposlenih UKUP.						
1.1. Troškovi MT						
1.2 Interni transferi						
2. Tr. objekata UKUP.						
2.1 Troškovi MT						
2.2 Interni transferi						
3. Tr. opreme UKUP.						
3.1. Troškovi MT						
3.2. Interni transferi						
4. Tr. vozila UKUP.						
4.1. Troškovi MT						
4.2. Interni transferi						
5. Ostali proizv. tr. UKUP.						
5.1. Troškovi MT						
5.2. Interni transferi						
6. Neproizvodni tr. UKUP.						
6.1. Troškovi						

MT						
6.2. Interni transferi						
...						
MT n						
1. Tr. zaposlenih UKUP.						
1.1. Troškovi MT						
1.2. Interni transferi						
2. Tr. objekata UKUP.						
2.1 Troškovi MT						
2.2. Interni transferi						
3. Tr. opreme UKUP.						
3.1 Troškovi MT						
3.2 Interni transferi						
4. Tr. vozila UKUP.						
4.1 Troškovi MT						
4.2 Interni transferi						
5. Ostali proizv. tr. UKUP.						
5.1 Troškovi MT						
5.2 Interni transferi						
6. Neproizvodni tr. UKUP.						
6.1 Troškovi						

MT						
6.2 Interni transferi						
II UKUPNO						
I+ II UKUPNO						

Napomena:

1. Izvor podataka: interno računovodstvo JPO.

Kolona:

1 - X.1 Troškovi MT = troškovi koji su direktno knjiženi na MT;

X.2 Interni transferi = interni transferi na MT koji pripadaju određenoj grupi troškova;

2 - ukupno knjiženi troškovi određenog proizvodnog MT i grupe konta;

3 - deo ukupnih troškova određenog proizvodnog MT i grupe konta koji se odnosi na univerzalnu poštansku uslugu.

Tabela 6. Alokacija troškova procesa na univerzalnu poštansku uslugu JPO za period od ___ do ___ 20__ . godine

Univerzalna poštanska usluga	Direktni trošak (RSD)	Prijem (RSD)	Prerada (RSD)	Transport (RSD)	Uručenje (RSD)	UKUPNO (RSD)
1	2	3	4	5	6	7 (2+3+4+5+6)
UPU 1						
UPU 2						
...						
UPU n						
UKUPNO						

U ovu tabelu se unose podaci iz Tabele 4 i Tabele 5

Tabela 7. Ukupno prihodi univerzalne poštanske usluge JPO za period od ___ do ___ 20__ . godine

Šifra i naziv UPU	Direktno knjižen prihod (RSD)	Obračunski prihod od internih transfera (RSD)	UKUPAN PRIHOD (RSD)
1	2	3	4 (2+3)

UPU 1			
UPU 2			
...			
UPU n			
UKUPNO			

Kolona:

2 - podatak o ostvarenom prihodu iz internog računovodstva JPO po konkretnoj pojedinačnoj usluzi iz domena univerzalne poštanske usluge;

3 - obračunski приход po konkretnoj usluzi iz domena univerzalne poštanske usluge koji je ostvaren na bazi interne realizacije (Tabela 3, tačka I).

Tabela 8. Zbirni bilans UPU za period od ___ do ___ 20__ . godine

Grupa usluga	Ukupni prihodi (RSD)	Ukupni troškovi (RSD)	Rezultat (RSD)
1	2	3	4 (2-3)
Univerzalna poštanska usluga			
a) rezervisana			
b) nerezervisana			

Kolona:

2 - podatak iz Tabele 7

3 - podatak iz Tabele 6

Tabela 9. Bilans pojedinačnih usluga iz domena UPU za period od ___ do ___ 20__ . godine

UPU	Ukupni prihodi (RSD)	Ukupni troškovi (RSD)	Rezultat (RSD)
1	2	3	4 (2-3)
I REZERVISANE UPU (UKUPNO)			
UPU 1			
UPU 2			
...			

UPU n			
II NEREZERVISANE UPU (UKUPNO)			
UPU 1			
UPU 2			
...			
UPU n			
UKUPNO UPU			

Kolona:

2 - podatak iz Tabele 7

3 - podatak iz Tabele 6

**Tabela 10. Obračun stope troškova pozajmljenog kapitala za period od ____ do ____
20__ . godine**

u dinarima

Grupa i Konta	Elementi	Iznos
	I Neto finansijski rezultat preduzeća (1 do 7)	
	1. Neto finansijski rashodi (prihodi) iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima (10-11)	
560	10. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	
660	11. Finansijski prihodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	
	2. Neto finansijski rashodi (prihodi) iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima (20-21)	
561	20. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	
661	21. Finansijski prihodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	
	3. Neto rashodi (prihodi) kamata (30-31)	
562	30. Rashodi kamata	
662	31. Prihodi kamata	
	4. Neto negativne (pozitivne) kursne razlike (40-41)	
563	40. Negativne kursne razlike	

663	41. Pozitivne kursne razlike	
	5. Neto rashodi (prihodi) po osnovu valutne klauzule (50-51)	
564	50. Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	
664	51. Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	
	6. Neto rashodi (prihodi) po osnovu učešća u gubitku (dobitku) zavisnih pravnih lica i zajedničkih ulaganja (60-61)	
565	60. Rashodi od učešća u gubitku zavisnih pravnih lica i zajedničkih ulaganja	
665	61. Prihodi od učešća u dobitku zavisnih pravnih lica i zajedničkih ulaganja	
	7. Neto ostali finansijski rashodi (prihodi) (70-71)	
569	70. Ostali finansijski rashodi	
669	71. Ostali finansijski prihodi	
	II Obaveze preduzeća	
40	Dugoročna rezervisanja	
41	Dugoročne obaveze	
42 do 48	Kratkoročne obaveze	
	III Stopa troškova pozajmljenog kapitala (I:II)	%

Tabela 11. Obračun angažovanog kapitala (investicione osnove) za primenu prosečnih ponderisanih troškova kapitala (WACC) na dan ___ 20__ . godine

Grupa i Konto	Naziv pozicije	Vrste usluga				Druge aktivnosti preduzeća	Nealocirano	Svega
	I Stalna imovina (1+2)							
	a. Direktno dodeljena SI							
	b. Alocirane vrednosti SI							
01	1. Nematerijalna ulaganja							
	a. Direktno dodeljena NU							
	b. Alocirane vrednosti NU							
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva							
	a. Direktno dodeljene NPOBS							

	b. Alocirane vrednosti NPOBS							
020	20. Zemljišta							
	a. Direktno dodeljena zemljišta							
	b. Alocirane vrednosti zemljišta							
021	21. Šume i višegodišnji zasadi							
	a. Direktno dodeljene ŠVZ							
	b. Alocirane vrednosti ŠVZ							
022	22. Građevinski objekti							
	a. Direktno dodeljeni GO							
	b. Alocirane vrednosti GO							
023	23. Postrojenja i oprema							
	a. Direktno dodeljena PO							
	b. Alocirane vrednosti PO							
024	24. Investicione nekretnine							
	a. Direktno dodeljene IN							
	b. Alocirane vrednosti IN							
	Itđ. do konta 029							
	II Neto obrtna sredstva-kapital (1+2-3)							
	a. Direktno dodeljeni obrtni kapital							
	b. Alocirani obrtni kapital							
	1. Zalihe							
	a. Direktno dodeljene zalihe							
	b. Alocirane vrednosti zaliha							
10	10. Zalihe materijala							
	a. Direktno dodeljene ZM							
	b. Alocirane ZM							
11	11. Nedovršena proizvodnja							
	a. Direktno dodeljena NP							
	b. Alocirane vrednosti NP							

12	12. Gotovi proizvodi							
	a. Direktno dodeljeni GP							
	b. Alcirane vrednosti GP							
13	13. Roba							
	a. Direktno dodeljena roba							
	b. Alcirane vrednosti robe							
14	14. Stalna sredstva namenjena prodaji							
	a. Direktno dodeljena SSNP							
	b. Alcirane vrednosti SSNP							
15	15. Dati avansi							
	a. Direktno dodeljeni DA							
	b. Alcirane vrednosti DA							
	2. Kratkoročna potraživanja i gotovina							
	a. Direktno dodeljena KPG							
	b. Alcirane vrednosti KPG							
20	20. Potraživanja po osnovu prodaje							
	a. Direktno dodeljena PPOP							
	b. Alcirane vrednosti PPOP							
21	21. Potraživanja iz specifičnih poslova							
	a. Direktno dodeljena PSP							
	b. Alcirane vrednosti PSP							
22	22. Druga potraživanja							
	a. Direktno dodeljena druga potr.							
	b. Alcirane vrednosti drugih potr.							
24	24. Gotovinski ekvivalenti i gotovina							
	a. Direktno dodeljeni GEIG							
	b. Alcirane vrednosti GEIG							

	3. Kratkoročne obaveze						
	a. Direktno dodeljene KO						
	b. Alocirane KO						
43	30. Obaveze iz poslovanja						
	a. Direktno dodeljene OP						
	b. Alocirane vrednosti OP						
44	31. Obaveze iz specifičnih poslova						
	a. Direktno dodeljene OSP						
	b. Alocirane vrednosti OSP						
45	32. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada						
	a. Direktno dodeljene obaveze po ZNZ						
	b. Alocirane obaveze po ZNZ						
46	33. Druge obaveze						
	a. Direktno dodeljene druge obaveze						
	b. Alocirane druge obaveze						
47	34. Obaveze za porez na dodatu vrednost						
	a. Direktno dodeljene obaveze za PDV						
	b. Alocirane obaveze za PDV						
48	35. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine						
	a. Direktno dodeljene obaveze za OPDD						
	b. Alocirane obaveze za OPDD						
49	36. Pasivna vremenska razgraničenja						
	a. Direktno dodeljena PVR						
	b. Alocirana PVR						
	III Svega angažovana sredstva-kapital (I+II)						

Napomene:

1. Navedene pozicije se unose u ovaj izveštaj po njihovim neto vrednostima, tj. po umanjenju za njihovu kumulativnu amortizaciju i druge otpise, odnosno ispravke vrednosti do dana Izveštaja.
2. Step en analitičnosti, odnosno sintetizovanja pozicija u ovom izveštaju, određuje se dogovorno između operatora i Agencije, vodeći računa o realnoj strukturi sredstava i obaveza operatora i informacionih potreba Agencije.
3. Operator je obavezan na doslednost primene kriterijuma razvrstavanja pozicija na direktno dodeljene i alocirane sa ključevima alokacije za ove poslednje, o čemu Agenciji podnosi odgovarajuće obrazloženje u vidu dodatnih analitičkih izveštaja za materijalno značajne stavke i pruža mogućnost nesmetanog uvida u poslovne knjige.